

Karta charakterystyki

nawozu granulowanego na trawniki
„SPORT GREEN” - jesienny.

1. Identyfikacja preparatu i identyfikacja przedsiębiorstwa

Identyfikacja produktu

- specjalistyczny granulowany nawóz na trawniki, „SPORT GREEN” – jesienny.

Identyfikacja producenta :

- Hortnas Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.
- 62-080 Góra, gm. Tarnowo Podgórne ulica Poznańska 15
- Telefon 602 760 684 mail – info@hortnas.pl
- Strona internetowa - www.hortnas.pl
- Telefon alarmowy – 660 787 771 (w dni robocze w godz. 8.00-16.00)

2. Identyfikacja zagrożeń

Klasyfikacja produktu zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 4 września 2007 roku, zmieniające rozporządzenie w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U. nr. 174, poz. 1222)

W zasadzie nawozy nie są szkodliwe dla zdrowia, jeśli obchodzić się z nimi zgodnie z ich przeznaczeniem. Dłuższy kontakt ze skórą może powodować podrażnienie a zabrudzenie oczu poważny ich stan zapalny. Połknięcie niewielkich ilości nawozu nie jest wysoko toksyczne, choć większe dawki mogą spowodować ostre dolegliwości żołądkowo-jelitowe. Każdorazowo połknięcie nawet małych ilości nawozu powinno być niezwłocznie zgłoszone służbom medycznym.

Niekorzystny wpływ nawozu na środowisko może wystąpić w przypadku przeniknięcia substancji do wód gruntowych czy zamkniętych zbiorników wodnych.

Nawóz nie jest substancją palną i nie podtrzymuje palenia. Przy rozkładzie termicznym może wydzielać się para wodna oraz gazy toksyczne takie jak : amoniak, tlenki siarki, chlor oraz chlorowodór.

PROFESSIONAL GRASS SEEDS

Według Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (REACH)
Data sporządzenia - 2008-03-02/Data aktualizacji - 2021-01-10

3. Skład nawozu i informacje o składnikach

NPK 5-10-25 + Ca + Fe + S + B + mikroelementy

Wieloskładnikowy granulowany nawóz mineralny do przedzimowego nawożenia trawników z obniżoną zawartością azotu. Zwiększona ilość fosforu istotnie działa na rozwój systemu korzeniowego i rozkrzewianie się roślin traw. Duża ilość potasu doskonale wpływa na zimotrwałość roślin oraz ich odporność na choroby grzybowe.

Nawóz nadaje się na wszystkie stanowiska ze szczególnym uwzględnieniem gleb o niskiej zawartości potasu.

Podanie azotu w formie azotanowej (4%) oraz amonowej (1%) zapewnia w początkowym okresie dostępność łatwo przyswajalnej formy N, a później stabilne odżywianie rośliny tym składnikiem.

Wysoce przyswajalna forma fosforu P-active w pełni zabezpiecza potrzeby traw w stosunku do tego składnika. Równoczesne podanie siarki stymuluje pełną efektywność wykorzystania azotu.

Stosować od końca sierpnia do czasu zamarznięcia gleby.

AZOT całkowity N	5%
Azot azotanowy N(N-NO ₃)	4%
Azot amonowy N(N-NH ₄)	1%

FOSFOR CAŁKOWITY P₂O₅	10%
Tlenek fosforu rozpuszczalny w wodzie	7%

POTAS K₂O	25%
-----------------------------	------------

SIARKA S	7%
-----------------	-----------

WAPŃ Ca	10%
----------------	------------

- Dawka – od 20-30 gramów na metr kwadratowy (200-300 kg/ha)
- Nawóz WE
- Granulacja – około 2-5 mm
- PKWiU 24.15.80-25.20
- PCN 310520900

4. Pierwsza pomoc

W przypadku nadmiernego wdychania nawozu – osobę poszkodowaną wyprowadzić na świeże powietrze, jednakże gdy wystąpią problemy z oddychaniem, niezwłocznie wezwać pomoc medyczną.

W przypadku połknięcia dużych ilości produktu dać do wypicia dużą ilość wody i niezwłocznie wezwać pomoc medyczną. Osobie nieprzytomnej nie podawać żadnych środków.

Zanieczyszczenia skóry nawozem umyć dokładnie dużą ilością wody z mydłem. W przypadku wystąpienia i utrzymywania się podrażnień, niezwłocznie zwrócić się po pomoc medyczną.

W przypadku zanieczyszczenia oczu – wyjąć ewentualne szkła kontaktowe, przemywać oczy przytrzymując odchylone powieki czystą bieżącą wodą przez co najmniej 15 minut. Następnie zwrócić się do kontroli okulistycznej.

5. Postępowanie w przypadku pożaru

Nawóz granulowany nie jest substancją palną, jednak azotan amonu zawarty w produkcie jest silnym utleniaczem i kontakt z materiałami zapalnymi zwiększa zagrożenie pożarowe. Gasić ewentualny pożar dużą ilością wody. Pojemniki zagrożone ogniem chłodzić rozpyloną wodą.

Podczas pożaru mogą wydzielać się niebezpieczne dymy i pary zawierające amoniak oraz tlenki azotu i siarki. Składniki produktu są w większości niepalne, jednakże zawarty w produkcie azotan amonu podtrzymuje palenie i rozkłada się wydzielając ciepło. W warunkach słabej wentylacji podczas rozkładu zachodzi niebezpieczeństwo wybuchu.

6. Postępowanie w przypadku niezamierzonego uwolnienia do środowiska.

Usunąć wszelkie źródła zapłonu. Zapewnić odpowiednią wentylację. Nosić indywidualne środki ochrony. Nie dopuścić do przedostania się nawozu do kanalizacji oraz wód powierzchniowych i gruntowych. Uwolniony produkt zebrać do pojemnika na odpady. Stosować odkurzacze przemysłowe lub produkt zmyć na mokro, w celu uniknięcia tworzenia się pyłów. Postępować zgodnie z obowiązującymi przepisami BHP.

PROFESSIONAL GRASS SEEDS

Według Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (REACH)
Data sporządzenia - 2008-03-02/Data aktualizacji - 2021-01-10

7. Postępowanie z nawozem i jego magazynowanie.

Stosować się do obowiązujących przepisów BHP dotyczących prac z chemikaliami oraz zaleceniami producenta. Nie dopuszczać do nadmiernego tworzenia się pyłów podczas przesypania. Unikać niepotrzebnego wystawiania nawozu na powietrze atmosferyczne, aby zapobiegać wchłanianiu wilgoci. Zawsze podczas pracy z nawozem ubierać odzież ochronną. Unikać zanieczyszczenia skóry i oczu. Utrzymywać produkt z dala od źródeł ciepła i ognia oraz chronić przed uszkodzeniami fizycznymi. Budynki przeznaczone do magazynowania nawozów powinny być suche i dobrze wentylowane. Utrzymywać czystość w pomieszczeniach magazynowych. Opróżnione pojemniki mogą stanowić zagrożenie, jeśli zawierają pozostałości produktu (pyły, ciała stałe).

8. Kontrola narażenia i środków ochrony indywidualnej.

Stosowane środki ochrony osobistej powinny spełniać wymogi Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 1999 roku (Dz. U. Nr. 5, poz. 53 z dnia 28 stycznia 2000 roku) oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 stycznia 2002 roku (Dz. U. Nr. 4, poz. 37 z dnia 18 stycznia 2002 roku).

Najwyższe dopuszczalne stężenia (NDS) – pyły całkowite : 10 mg/m³. Zalecana wartość przez ACGiH (Amerykańską Konferencję Rządową Higienistów Przemysłowych 1995-1996) dla cząstek stałych wdychanych : TLV/TWA (Najwyższe Dopuszczalne Stężenie przy pracy 8 godzin na dobę): 10 mg/m³

Unikać wysokiego stężenia pyłów i zawsze zapewnić efektywną wentylację.

Przy ciągłej pracy z nawozem stosować rękawice ochronne. Przy wysokich stężeniach pyłu stosować maski przeciwpyłowe. Po pracach przeładunkowych umyć ręce i stosować się do ogólnych zasad higieny.

Nie palić w miejscu pracy. Nie jeść i nie pić podczas pracy z produktem. Dokładnie umyć ręce wodą z mydłem po zakończeniu pracy, przed jedzeniem i paleniem oraz korzystaniem z toalety. Zanieczyszczoną skórę dokładnie umyć wodą. Zanieczyszczoną odzież natychmiast po zakończeniu pracy zdjąć i oddać do prania.

PROFESSIONAL GRASS SEEDS

Według Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (REACH)
Data sporządzenia - 2008-03-02/Data aktualizacji - 2021-01-10

9. Właściwości fizyczne i chemiczne produktu.

Postać :	ciało stałe – jednolity granulat
Wielkość granulki :	około 2-5 mm
Barwa :	beżowa
Zapach :	charakterystyczny
Wartość pH w temp. 20 st. C. :	5,5 – 6,2
Gęstość nasypowa :	0,9-1,0 g/cm ³
Przewodnictwo :	19,00 mS/cm
Palność :	produkt nie jest palny
Właściwości wybuchowe :	produkt nie jest wybuchowy
Rozpuszczalność w wodzie :	produkt trudno rozpuszczalny
Właściwości utleniające :	produkt nie jest utleniający

10. Stabilność i reaktywność.

Produkt stabilny podczas magazynowania i stosowania w normalnych warunkach.

Warunki niepożądane :

- Zanieczyszczenie silnymi kwasami, zasadami, podchlorynem sodu oraz miedzią.
- Nadmierne narażanie na działanie warunków atmosferycznych.
- Bliskość źródeł ciepła i ognia.
- Prace maszyn u urządzeń na posadzce gdzie nie usunięto pozostałości nawozu.

11. Informacje toksykologiczne.

Na skórę działa podobnie jak roztwór soli kuchennej. Na śluzówkę oka działa drażniąco. Niewielkie ilości preparatu nie powodują zatrucia, spożywanie większych ilości może prowadzić do zaburzeń żołądkowo- jelitowych.

12. Informacje ekologiczne.

Przy ostrożnym i fachowym posługiwaniu się nawozem nie powinny wystąpić problemy ekologiczne.

Jon amonowy NH_4^+ jest absorbowany przez cząstki gleby. Fosforany zarówno rozpuszczalne w wodzie jak i w cytrynianie są przemieszczane w glebie tylko przez krótki okres czasu i potem pozostają unieruchomione w glebie. Rozpuszczony w roztworach glebowych jon potasowy K^+ jest absorbowany przez minerały gliniaste; natomiast w glebach lekkich, gdzie minerały te nie występują, część potasu może być wypłukiwana.

Związki azotu przechodzą poprzez naturalny cykl nitryfikacji lub denitryfikacji wytwarzając azot lub tlenki azotu.

Fosforany są przekształcane do fosforanów wapnia, żelaza, glinu lub łączą się z organiczną materią gleby.

Związki potasu są absorbowane głównie przez materiały gliniaste lub pozostają w postaci jonu K^+ w roztworach glebowych.

Produkt nie wykazuje zjawiska bioakumulacji.

Niska szkodliwość dla życia wodnego.

13. Postępowanie z odpadami.

Zależnie od stopnia i sposobu zanieczyszczenia bądź utraty jakości, nawóz przeznaczać do celów rolniczych lub oddać do utylizacji. Proces recyklingu lub usuwania odpadów opakowaniowych przeprowadzać zgodnie z obowiązującymi przepisami. Zużyty produkt i opakowania traktować jako odpad komunalny.

14. Informacje o transporcie.

Nawóz nie jest klasyfikowany jako materiał niebezpieczny w transporcie, zgodnie z Pomarańczową Księgą ONZ i Międzynarodowymi Kodami Transportowymi, np. RID (kolej), ADR (transport drogowy), i IMDG (transport morski).

15. Informacje dotyczące przepisów prawnych.

Oznakowanie produktu zgodne z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 roku w sprawie oznakowania opakowań substancji niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych (Dz. U. Nr. 53 z 2009 roku poz. 439).

Zgodne z dyrektywą 199/45/WE (Klasyfikacja i Etykietowanie) i Rozporządzeniem 1907/2006/WE (REACH)

Przepisy Unii Europejskiej

Rozporządzenie (WE) numer 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosownych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów, zmieniające dyrektywę 1999/45/WE oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) numer 793/93 i rozporządzenie Komisji (WE) numer 1488/94, jak również dyrektywę Rady 76/769/EWG i dyrektywę Komisji 91/155/EWG, 93/105/WE i 2000/21/WE; Rozporządzenie (WE) numer 2003/2003 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 roku w sprawie nawozów (Dz. Urz. UE L 304 z dnia 21-11-2004).

Przepisy Rzeczypospolitej Polskiej.

Ustawy :

1. Ustawa z dnia 11 stycznia 2001 roku o substancjach i preparatach chemicznych (Dz.U.01.11.84 z późniejszymi zmianami)
2. Ustawa z dnia 11 maja 2001 roku o opakowaniach i odpadach opakowaniowych. (Dz.U.01.63.638 z późniejszymi zmianami)
3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U.01.62.628 z późniejszymi zmianami).
4. Ustawa z dnia 28 października 2002 roku o przewozie drogowym towarów niebezpiecznych (Dz.U.2002 numer 199 poz. 1671 z późniejszymi zmianami.
5. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U.01.62.628 z późniejszymi zmianami)
6. Ustawa z dnia 10 lipca 2007 roku o nawozach i nawożeniu (Dz.U.07.147.1033)

Rozporządzenia :

1. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowisku pracy. (Dz.U.02.217.1833 z późniejszymi zmianami)
2. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 roku w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem. (Dz.U.05.201.1674)

3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych (Dz.U.03.171.1666 z późniejszymi zmianami)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 5 marca 2009 roku w sprawie oznakowania opakowań i substancji niebezpiecznych i preparatów niebezpiecznych oraz niektórych preparatów chemicznych. (Dz.U.09.53.439)
5. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 14 marca 2003 roku w sprawie sposobu oznakowania miejsc, rurociągów oraz pojemników i zbiorników służących do przechowywania lub zawierających substancje niebezpieczne lub preparaty niebezpieczne. (Dz.U.03.61.552).
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 roku w sprawie katalogu odpadów (Dz.U.01.112.1206)
7. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 18 czerwca 2008 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu. (Dz.U.08.119.765)
8. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 16 kwietnia 2008 roku w sprawie szczegółowego sposobu stosowania nawozów oraz prowadzenia szkoleń z zakresu ich stosowania. (Dz.U.08.80.479)
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 maja 2001 roku w sprawie szczegółowego sposobu zamieszczania informacji dotyczącej identyfikacji nawozów, sposobu ich pakowania, dopuszczalnych tolerancji zawartości składników nawozowych nawozach mineralnych, sposobu pobierania próbek i metod badania nawozów mineralnych oraz wartości zanieczyszczeń. (Dz.U.01.91.1016)
10. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 24 czerwca 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy stosowaniu i magazynowaniu środków ochrony roślin oraz nawozów mineralnych i organiczno-mineralnych. (Dz.U.02.99.896 z późniejszymi zmianami)
11. Rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 roku w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia na stanowisku pracy. (Dz.U.02.217.1833 z późniejszymi zmianami)
12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 roku w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowaniem. (Dz.U.05.201.1674)
13. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 roku w sprawie kryteriów i sposobu klasyfikacji substancji i preparatów chemicznych. (Dz.U.03.171.1666 z późniejszymi zmianami)
14. Obwieszczenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 13 maja 2004 roku w sprawie listy akredytowanych laboratoriów upoważnionych do wykonywania badań nawozów. (M.P.04.23.404)

Według Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (REACH)
Data sporządzenia - 2008-03-02/Data aktualizacji - 2021-01-10

Znaki ostrzegawcze – nie są wymagane. Preparat nie klasyfikowany jako niebezpieczny. (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 28 września 2005 roku w sprawie wykazu substancji niebezpiecznych wraz z ich klasyfikacją i oznakowanie. (Dz.U.2001, poz. 1674)

Symbole ostrzegawcze – nie są wymagane.

16. Inne informacje.

Niniejsza karta została zaktualizowana zgodnie z załącznikiem II Rozporządzenia (WE) 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2006 roku w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosownych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) i utworzenia Europejskiej Agencji Chemikaliów.

Powyższe informacje opracowano na podstawie najnowszej wiedzy i opisują produkt z punktu widzenia ochrony środowiska oraz zasad bezpiecznego postępowania. Nie powinny one być interpretowane jako gwarancja specyficznych własności wyrobu.

Karta charakterystyki nawozu granulowanego na trawniki „SPORT GREEN” dostępna na żądanie użytkownika prowadzącego działalność zawodową.